

Present i futur dels consells comarcals

Jordi Salvat Rovira

Cap de Premsa del Consell Comarcal de l'Alt Camp



La recent aprovació del projecte de llei de les vegueries ha reactivat el debat sobre el futur dels consells comarcals, tot i que l'actual redactat del text no en diu res. Els consells comarcals estan a la picota gairebé des de la seva creació, fa poc més de dues dècades. A alguns opinadors i tertulians els costa ben poc proposar la seva supressió. I més ara, amb la proposta de creació de les vegueries.

La majoria d'aquestes opinions s'emeten des de la ignorància de la realitat tan diversa del territori català. I ja se sap que, com diu la saviesa popular, la ignorància és molt atrevida.

Poc té a veure el Consell Comarcal de la Segarra amb el del Barcelonès. O el de Tarragonès amb el del Ripollès. En una comarca amb municipis grans, els consells tenen un paper sovint molt secundari, però en altres demarcacions amb una gran quantitat de municipis de pocs habitants, aquests ens supralocals adquireixen un pes molt impor-

tant. Són aquests ajuntaments petits, amb uns pressupostos molt limitats -i encara més en la situació econòmica actual- els que obtenen un gran rendiment del seu Consell.

Un dels grans problemes dels consells comarcals és el baix índex de coneixement que tenen entre la ciutadania. Un percentatge molt alt de la població d'una comarca li costaria molt definir quines són algunes de les competències del seu consell. Els meus darrers dos anys de vida laboral m'han permès conèixer a fons la feina que desenvolupen i m'ha canviat molt la seva imatge. Aquest és el gran repte dels responsables de comunicació d'aquests ens supralocals: donar a conèixer la tasca dels consells comarcals. Atrapats enmig dels ajuntaments, les diputacions i la Generalitat, aquesta missió requereix grans dosis de creativitat i intensitat comunicativa.

Un dels grans problemes dels consells comarcals és el baix índex de coneixement que tenen entre la ciutadania.

Sóc dels que considero que les diputacions provincials o les futures vegueries no podran substituir mai el paper dels consells comarcals. El relat de la supressió dels consells comarcals a partir de la implantació de les vegueries, que s'impulsa des de diferents fronts, pot anar quallant, però seria interessant fer una anàlisi freda de la situació. Si la nova organització territorial arriba a bon port, superant la dura oposició des de l'exterior i la més sibil·lina des de l'interior, Catalunya passaria de tenir quatre províncies a set vegueries. De comarques,

n'hi quaranta-una. La proximitat d'una i altra administració al territori no és, ni de bon tros, la mateixa.

Els consells comarcals ofereixen actualment serveis de molt tipus -medi ambient, serveis socials, ensenyament, habitatge, joventut, turisme, serveis tècnics...- i centenars d'ajuntaments i milers de persones en reben els beneficis. Aquesta feina queda sovint amagada i és aquí on els consells comarcals tenen molta tasca pedagògica a realitzar i el missatge ha de ser aquesta feina que realitzen. I que la fan bé. L'excel·lència ha de ser la mateixa que altres administracions més grans. I, si pot ser, millor, aprofitant al màxim els recursos disponibles.

I per acabar volia parlar d'un altre argument, que darrerament podem escoltar: els consells comarcals han de passar de ser un òrgan polític a un òrgan només de gestió. És un debat interessant, però no podem perdre de vista que, a més de la prestació de serveis, l'altra funció d'aquests ens és ser el punt de trobada

d'alcaldes i regidors, molts de pobles petits i amb problemàtiques que sovint els superen. Llavors el Consell es transforma en una corretja de transmissió, en una eina de defensa dels interessos locals enfront d'administracions més grans i allunyades de la realitat del territori. Els experts apunten que els municipis han de tendir a mancomunar serveis per aprofitar les economies d'escala i arribar sumant on no poden arribar sols. Si eliminéssim els consells comarcals, que fan aquesta funció, possiblement hauríem de tornar a inventar alguna cosa semblant.